

NA RUBU EUROPE - ŽIVOT KOJI SE (NE) PREDAJE VIJESTI

Obrazovanje na periferiji – ostati ili opstati?

📅 27.09.2025 👤 dphr

Na području Hrvatske Kostajnice 282 osobe mlađe su od 19 godina, u Dvoru ih 346 mlađe od 19 godina dok ih je u Hrvatskoj Dubici 232.

Prema dostupnim podacima Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih, još uvijek za školsku godinu 2024./2025., Osnovnu školu Davorina Trstenjaka u Hrvatskoj Kostajnici, u 12 razrednih jela, pohađa 156 učenika od čega je 19 prvašića. U školi Ivo Kozarčanin u Hrvatskoj Dubici 87 je enika u 8 razrednih odjela od kojih je 8 prvašića. Osnovnu školu Dvor pohađa 114 učenika u 9 odjela i imaju 13 prvašića.

Prema podacima 2024./2025. godine osnovne škole u ova tri pounjska naselja završilo je 55 učenika, a jedinu srednju školu na tom području, Srednju školu Ivana Trnskog u Hrvatskoj Kostajnici upisao je 31 učenik i to u tri obrazovna programa, šumarski tehničar, stolar i ekonomist. Inače, SŠ u Hrvatskoj Kostajnici ukupno pohađa 116 učenika u 14 razrednih odjela.

Zašto dolazi do odlaska mladih nakon završetka osnovne škole na školovanje u druge krajeve Hrvatske i može li se to spriječiti razgovarali smo s Markom Smojverom, osnivačem udruge mladih Invictus koji je nakon višegodišnjeg rada u Coca Coli pokrenuo svoju vlastitu tvrtku Široke ulice.

- Problem nije nov i traje godinama. Osobno sam sudjelovao na Okruglom stolu u Uredu predsjednice RH, gdje je razgovarao o problemu zadržavanja mladih u Hrvatskoj, no više od sedam godina kasnije, konkretnih pomaka gotovo da nema. Manjak radnih mjesta te spora dinamika otvaranja novih poslova prisiljavaju obitelji, pogotovo one s djecom, da traže životni put i egzistenciju izvan Hrvatske Kostajnice i okolnih mjesta. Mladi, već kao osnovnoškolci, svjesni su da će im za kvalitetnu edukaciju i buduću karijeru biti nužno školovanje u većim sredinama, gdje su dostupni raznovrsniji i moderniji obrazovni smjerovi, kaže Marko Smojver.

U srednjoškolskom obrazovanju, posebno u Srednjoj školi Ivana Trnskoga, dodaje Smojver, prisutan je problem zastarjelosti programa i smjerova koji ne prate tržište rada ni interese učenika. Zbog toga kod mladih nastaje razočaranje, što dodatno potiče odlazak i smanjenje lokalnog ljudskog potencijala.

-Napravili smo anketu među učenicima sedmih i osmih razreda nekoliko škola u bližem okruženju kako bismo utvrdili stvarne potrebe za novim obrazovnim smjerovima. Rezultati pokazuju jasnu potrebu za uvođenjem suvremenih i zanimljivih programa, ali pokušaji komunikacije s vodstvom SŠ Ivana Trnskog nisu dali konkretne odgovore ni spremnost za suradnju.

Ono što je njihova anketa pokazala je da bi dio mladih nastavio školovanje u Hrvatskoj Kostajnici da imaju na izbor više obrazovnih smjerova.

-U Hrvatskoj Kostajnici posebno nedostaju zanatski smjerovi, koji bi mogli direktno pomoći lokalnoj ekonomiji i omogućiti mladima stjecanje praktičnih vještina i iskustva kroz stručnu praksu. Takav bi model imao višestruke koristi: gospodarstvenici bi dobili kvalificiranu radnu snagu, a učenici priliku za zaposlenje u svom kraju, što je ključni faktor za njihovo ostajanje i zasnivanje obitelji.

Marko Smojver kao primjer dobre prakse navodi ni 50 kilometara udaljenu Novsku.

-Primjer susjednih mjesta, poput Novske, pokazuju da je sve moguće postići ako postoji volja i uključenost donositelja odluka. Nažalost, u Hrvatskoj Kostajnici trenutno dominira pasivnost, a s izvođenjem svake nove prazne školske ili javne zgrade postoji strah da se ne stvaraju uvjeti za napuštanje kraja, već se zapravo dodatno produbljuje problem stagnacije.

Dugoročno rješenje, po njemu, leži u integriranom pristupu razvoju mladih i obrazovanja. Povećanje broja srednjoškolaca moguće je ostvariti kroz uvođenje atraktivnih, relevantnih smjerova koji prate svjetske trendove i potrebe lokalnog tržišta.

- Godinama upozoravamo na uvođenje novih smjerova. No, umjesto otvorenosti i suradnje, nailazimo na zid birokratskih prepreka i otpora promjenama. Česta opravdanja o složenosti procesa, odobrenjima Ministarstva i stručnim kompetencijama samo odgađaju nužne reforme. Nedostatak odgovora od Županije, kao regionalne vlasti, dodatno komplicira situaciju, dok podrška resornog Ministarstva bespomoćno ostaje zbog pasivnosti lokalnih aktera.

Za nastavnički kadar Marko Smojver ima samo riječi pohvale što po njemu potvrđuju i uspjesi bivših učenika koji danas rade u zahtjevnim profesijama poput medicine, arhitekture, prava i pravosuđa.

-Obrazovanje u manjim sredinama čak može biti kvalitetnije zbog manjih razreda i boljeg odnosa nastavnika prema učenicima, no broj učenika je tako malen da takav potencijal ostaje nedovoljno iskorišten.

Na pitanje kako je općenito biti mlad i odrastati u malom mjestu Smojver odgovara kako se mladi u tom kraju suočavaju se s nedostatkom sadržaja primjerenih njihovim potrebama i interesima, od sportskih do kulturno-umjetničkih aktivnosti.

- Postoji prostor i volja za organizaciju zabavnih, edukativnih i korisnih programa, no manjka koordinacije i zajedničkih inicijativa. Primjer festivala za djecu, koji je naišao na otpor lokalne uprave unatoč dostupnosti financijskih sredstava i entuzijazmu organizatora, ilustrira problem: potencijal i sredstva postoje, ali bez prave podrške i aktivnog uključivanja zajednice rezultati će izostati.

Smatra kako se rješenje nalazi u jačanju lokalnih inicijativa i aktivnoj suradnji svih dionika: škole, Županije, resornih ministarstva, lokalne uprave i udruga.

-Smatram da trebamo uvesti nove, tržištu prilagođene i zanimljive srednjoškolske smjerove, s naglaskom na zanatske i praktične programe, izgraditi i opremiti učenički dom za učenike iz udaljenijih dijelova što bi pridonijelo demografskoj revitalizaciji, razviti bogatu ponudu izvannastavnih aktivnosti, koje uključuju sport, umjetnost, tehnologiju i praktične radionice, a sve je to izvedivo uz potporu i suradnju lokalne vlasti, koja bi trebala postati pravi partner u provedbi promjena.

Premda oštar u sagledavanju trenutne situacije Smojver i njegovi mladi prijatelji, putem udruge Invictus, upravo su zoran primjer kako je moguće suradnjom lokalnih vlasti i civilnog sektora većati kvalitetu života za mlade.

Članovi udruge Invictus nakon završenom Malonogometnog turnira u Hrvatskoj Kostajnici

Naime, ova je udruga zahvaljujući sredstvima Središnjeg državnog ureda za demografiju i mlade uredila i opremila Centar za mlade, organizirali su brojne kvizove i edukacije za mlade, aktivno sudjeluju u svim aktivnostima DVD-a Hrvatska Kostajnica, a svojim aktivnostima uvijek obogate i tradicionalnu kostajničku manifestaciju Kestenijadu.

Ono po čemu su poznati i izvan granica Pounja je njihov malonogometni turnir Ivan Došen koji se ove godine održao već 12 puta u sjećanje na mladog preminulog sugrađanina Ivana Došena.

Zahvaljujući Invictusu i donaciji DM-a, te suradnji s lokalnim vlastima, uređena je i tzv. Unska plaža u dijelu grada Madžari gdje svi Kostajničani, ali i drugi posjetitelji ove plaže, mogu uživati u novouređenom igralištu za odbojku na pijesku te natjecanjima u stolnom tenisu.

-Naša udruga već 9 godina aktivno djeluje na unaprjeđenju grada i nastavit ćemo to raditi i dalje uključivanjem mladih, ali bez sustavne podrške svaka pojedinačna inicijativa riskira ostati izolirani

trud bez trajnog učinka. Zato želimo stvoriti sinergiju između svih aktera kako bi Hrvatska Kostajnica postala mjesto gdje mladi ne moraju tražiti sreću i perspektivu negdje drugdje, već je tražiti tu, u svom domu – zaključuje Marko Smojver.

Koraljka Djetelić

Foto – Koraljka Djetelić i privatni album Marko Smojver

Ovaj tekst objavljen je uz potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti

← Umrežavanje i izgradnja poslovnih kontakata

Posao ili pakiranje kofera? Pregled tržišta rada i zapošljavanja mladih u Sisačko-moslavačkoj županiji →

👍 You May Also Like

Novi projekt udruge Judita "Zemlja se trese – ne obitelj"

📅 13.10.2021

Naučite pomoći sebi – predavanje o depresiji

📅 27.02.2024

Završna konferencija projekta Medijska pismenost na potresom stradalom području SMŽ – faza 2.

📅 28.12.2023

Možda bi vam ovdje na početku, kao što vjerojatno očekujete, trebali otkriti tko stoji iza ovog portala. Tko smo ustvari mi? No, ovdje nisu bitna naša imena, adrese, ono čime se mi u nekom stvarnom životu bavimo. Na ovom portalu, u ovom virtualnom svijetu, važna je samo dobra priča.

Svakodnevno smo okruženi samo nekim teškim temama, problemima. Čovjek je čovjeku postao vuk. Nekako nam se čini se da prijateljstva više ne postoje. Da se pomoć potrebitima pruža samo kad netko od toga ima svoju korist. Činjenje dobra, kao da je zaboravljeno.

No, mi ne želimo vjerovati u to. Želimo vjerovati da još uvijek ima dobrih ljudi. da još uvijek postoje oni kojima je pomoć svom prijatelju, susjedu, pa i nepoznatom prolazniku, važnija od nekog vlastitog interesa. I želimo da i Vi, dragi naši prijatelji, povjerujete da još uvijek ima nade za nas.

I zato želimo na ovom portalu objavljivati samo dobre priče. Priče koje će pokazati da su dobri ljudi još uvijek među nama. Ako i Vi znate za neku od takvih priča pišite nam. Jer želimo da se dobar glas daleko čuje.

Impressum

Glavni nakladnik: Udruga za promicanje pozitivnih vrijednosti u društvu Dobre priče

OIB 89072956575

MB 05221501

Urednica: Jasmina Jovev

Redakcija: Jasmina Jovev

Koraljka Djetelić

Sanja Blažević

e-mail: udrugadobreprice@gmail.com

Kontakt: +385 98 212091

Zadnje

A što kaže politika ? Hoće li biti života u Dvoru ? 25.11.2025

Hrvatska Dubica – mogućnost kvalitetnog života u maloj općini 25.11.2025

Osaka Kostajnica – središte pounjske rivijere 25.11.2025

Kategorije

Medijska pismenost

Mladi

Na rubu Europe – život koji se (ne) predaje

Projekti

Razgovori o zdravlju

Ritam menopauze

StartUp

StartUp generacija

StartUp Vodič

Uncategorized

Vijesti

Zašto mladi napuštaju SMŽ? – obrazovne i karijerne perspektive mladih u regiji

Zdravi razgovori

Copyright © 2025 [Dobre priče](#). All rights reserved.
Theme: [ColorMag](#) by ThemeGrill. Powered by [WordPress](#).